

IACC
BEYNÄLXALQ ANTI-KORRUPSIYA KONFRANSI
LIMA BÄYANNAMÄSI

LİMA, PERU, 7–11 sentyabr 1997

1997–ci ilin sentyabrında Limada (Peruda) 8–ci Beynälxalq Anti-Korrupsiya Konfransının sonuncu iclasında nümayändälärin süräkli alqışları ilä qäbul edilän Lima Bâyanamäsi äsrin sänädidir. Bu sänäd beynälxalq vâ milli säviyyälärdä, cämiyyätin bütün sektorları, bütün täbäqälärinin iştirakı vâ ämâkdaşlığı ilä korrupsiyaya qarşı mübarizänin geniş strategiyasının aydın şäkildä müäyyän edilmäsində dünya ictimaiyyätinin ilk addımıdır. Aparıcı beynälxalq Anti-Korrupsiya forumunda beynälxalq donor tәşkilatlarının vâ agentliklärinin rähbärläri, dövlät hakimiyyätinin üç sahäsinin nümayändäläri, anti-korrupsiya agentlikläri, ombudsmenlär, professional assosiasiyalar (hüquqşünaslar, auditorlar), jurnalistlär, alimlär, xüsusi sektorun vâ vätändaş cämiyyätinin nümayändäläri iştirak etmişlär. Bâyanamä – fäaliyyät proqramıdır vâ onun häyata keçmäsini 1999–cu ildä Cänubi Afrikada keçiriläcäk növbäti Anti-Korrupsiya Konfransında baxılacaq.

KORRUPSIYAYA QARŞI LİMA BÄYANNAMÄSI

Biz, 1000 näfärdän çox vätändaş, bütün kontinentlärdän, inkişafın müxtälif varlı vâ kasıb mähälälärində olan böyük vâ kiçik ölkälärdän, hökumätin, xüsusi sektorun vâ vätändaş cämiyyätinin müxtälif täbäqälärindən gälmiş, 93 ölkänin nümayändäsi,

Bütün Yer küräsində korrupsiyanı, onun bütün täzahürläri ilä, dayandırmaq vasitälärinin axtarışına dair müzakirälärdän sonra hämfikirik ki, beynälxalq vâ milli ämâkdaşlıq äsri olan iyirmi birinci yüzillikdə korrupsiya bälası aradan qaldırılmalıdır.

İndi 7–11 sentyabr 1997–ci ildä Peruda, Limada keçirilän 8–ci Beynälxalq Korrupsiyaya Qarşı Konfransının bu Bâyanamäsi vasitäsilä birläşirik.

İnanaraq ki, korrupsiya:

- Här bir cämiyyätin mänävi däyärlärini dağıdır;
- Kasıb vâ ehtiyacı olanların sosial vâ iqtisadi hüquqlarını pozur;
- Demokratiyanı sarsıdır;
- Här bir mädäni cämiyyätin äsasını tәşkil edän qanunun hakimiyyätini devirir;

- İnkişafı ləngidir;
- Cəmiyyəti və xüsusən onun kasıb təbəqələrini azad və açıq rəqabətin xeyirindən məhrum edir;

Əmin olaraq ki,

- Korrupsiya ilə mübarizə hər bir cəmiyyətdə hər kəsin işidir;
- Bu mübarizə cəmiyyətin bütün sahələrində etik dəyərlərin müdafiəsi və möhkəmlənməsini özünə daxil edir;
- Hakimiyyət, vətəndaş cəmiyyəti və xüsusi sektor arasında koalisiyanın yaranması vacibdir;
- Belə koalisiyaya daxil olmağa hazırlıq – hər bir hökumətin korrupsiyanı aradan qaldırmaq öhdəliklərinin həqiqi sınağıdır;
- Mövcud vəziyyəti saxlamaq istəyənlərə qarşı müqavimət göstərməkdə və insanları zəruri islahatları dəstəkləməyə səfərbər etməkdə vətəndaş cəmiyyətinin rolu xüsusən vacibdir;
- Genişlənən özəlləşmə və dövlət nəzarətinin ləğvi ilə yanaşı dövlətin ənənəvi yerinə yetirdiyi fəaliyyətdə korrupsiyaya qarşı kampaniya böyük rol oynamalı və xüsusi sektorun dəstəyi ilə həyata keçirilməlidir;
- Bütün cəmiyyətlərdə bu işdə ali rəhbərlik aparıcı rol oynamalıdır, necə deyirlər “Əgər siz evin pilləkənini təmizləyirsinizsə, bunu ən yuxarı pillədən başlamaq lazımdır”;

Biz bütün dünyanın hökumətlərini, beynəlxalq və regional agentliklərini və vətəndaşlarını öz qüvvəsini və enerjisini səfərbər edib aşağıdakı fəaliyyətlərə nail olmaq üçün bizimlə birliyə çağırırıq:

Beynəlxalq və Regional səviyyədə fəaliyyət

1. Beynəlxalq qurumlar yüksək idarəçiliyin inkişafının irəliləməsində əhəmiyyət kəsb edən vətəndaş cəmiyyətlərinin yaradıcı rolunu dəstəkləməli və onlarla bu işin

başla vurulması məqsədilə yoldaşlıq şəraitində işləməlidir. Qloballaşmanın bütün müsbət aspektlərini qeyd etmək və mənfi tərəflərini aradan qaldırmaq üçün onlar bir yerdə işləməlidirlər.

2. İxracla məşğul olan ölkələr tərəfindən başqa ölkələrin vəzifəli şəxslərini fəal surətdə maliyyələşdirdiyi və onların korrupsiyasını genişləndirdiyi rüşvətə vergini tətbiq etmək təcrübəsinə son qoymaq.

3. İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı bu ilin sonuna qədər xarici dövlətin vəzifəli şəxslərinin rüşvətخورluğunu kriminallaşdıran Razılaşmanı yekunlaşdırmalıdır və bunun şərtləri ona üzv olan dövlətlər tərəfindən 1998-ci ilin sonuna qədər həyata keçirilməlidir. İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı vətəndaş cəmiyyətinin iştirakı ilə güclü nəzarət proqramını yerinə yetirməlidir və bununla da şəffaflığı və Razılaşmanın ciddi şəkildə həyata keçirilməsini təmin etməlidir.

4. Bütün Amerika dövlətləri 1998-ci ilin aprelində Santyaqoda yüksək səviyyədə keçiriləcək Amerika Dövlətlərinin Görüşü qarşısında Amerika Dövlətləri Təşkilatının (ADT) Korrupsiyaya Qarşı Ümumamerika Razılaşmasını ratifikasiya etməlidirlər. Biz Amerika Dövlətləri Təşkilatını tələsdiririk ki, Razılaşmanın həyata keçməsinə irəliləsin və ona nəzarət etsin və bunu korrupsiyaya qarşı regional əməkdaşlığın gözəl nümunəsi kimi başqa regionların müzakirəsinə tövsiyə etsin.

5. Dünya Bankı və Beynəlxalq Valyuta Fondu Prezident Vulfenson (DB) və İcraçı direktor Kamdessus (BVF) tərəfindən başlamış korrupsiyaya qarşı yeni siyasətin icrasını və xüsusən də korrupsiya problemi ilə əlaqədar tədbir görməyən hökumətlərə kredit ayırmalarının dayandırılmasını tələşdirməlidirlər.

6. Avropa Şurası özünün, 1997-ci ilin mayında Avropa Birliyi Komissiyası tərəfindən irəli sürülən, anti-korrupsiya siyasətinin həyata keçməsinə tələşdirməlidir; AŞ-nın bütün üzv-dövlətləri 1997-ci il 26 may tarixində qəbul edilmiş Avropa Şurasının Korrupsiya üzrə Razılaşmasını ratifikasiya etməlidirlər; və Avropa Şurasının oktyabrda keçiriləcək yüksək səviyyəli görüşünün konkret nəticələr gətirəcəyinə təminat vermək üçün AŞ-nın bütün üzv-dövlətləri korrupsiyaya qarşı Ümum-intizam Qrupunun işinə qoşulmalıdırlar.

7. BMT-nin korrupsiyaya qarşı fəaliyyəti dəstəklənməlidir. Dövlətlər BMT-nin Korrupsiyaya və Rüşvətخورluğa qarşı Bəyannaməsini və Dövlət Vəzifəli şəxslərin Beynəlxalq Davranış Kodeksini həyata keçirməlidirlər. Beynəlxalq maliyyə təşkilatları və donor-hökumətləri BMT-nin əməkdaşlıq üzrə fəaliyyətini bundan sonra da dəstəkləməlidirlər.

8. Dünya Ticarət Təşkilatı qlobal mübarizəyə müstəqil qoşulmalı və dünya ticarətindəki korrupsiyaya ciddi təsir göstərməyə başlamalıdır.

9. Bütün çoxtərəfli və ikitərəfli yardım qurumları, öz inkişaf tərəfdaşları ilə birgə onların inkişaf proqramlarındakı korrupsiyanın aradan götürülməsinin təcrübə yollarını tapmalıdır.

10. Maliyyə təşkilatları korrupsiyaya qarşı mübarizədə paklıq sisteminin milli proqramlarının rolunu gücləndirmək üçün ayırdıkları yardımı artırmalıdır. Xüsusən beynəlxalq və milli səviyyədə hökumətin sazişlər proqramlarının şəffaflığı gücləndirilməlidir. Korrupsiyanın aradan qaldırılmasında onun vacib elementi kimi idarəçilik və dövlət xidməti islahatı mərkəzi əhəmiyyət kəsb etməlidir və bilavasitə dövlət xidməti tərəfindən siyasi müdaxilədən sığortalanmalıdır.

11. Beynəlxalq qurumlar dərk etməlidirlər ki, onların beynəlxalq sazişlər üzrə təcrübəsi bütünlüklə qənaətbəxş deyil və onlar gələcəkdə rüşvətxorluğa qarşı müqavilələrdən və paklıq haqqında müqavilələrdən istifadə etməklə xüsusi sektorla və ayrı-ayrı hökumətlərlə əməkdaşlıq şəraitində sazişlərin bağlanmasında yeni nümunələr və yeni yanaşmaların inkişafını davam etdirməlidirlər. Rüşvətlə satın alınanlar qara siyahıya daxil edilməlidir. Afrika üzrə Qlobal Koalisiya Beynəlxalq Şəffaflıqla və hökumətlərlə bu sahədə öz nümunəvi işini davam etməlidir.

12. Bu sahədə mandatı olan Beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən İnterpol və Dünya Gömrük Təşkilatı zəruri beynəlxalq hüquq əməkdaşlığını gücləndirmək üçün yeni addımlar atmalıdırlar.

13. Bütün beynəlxalq bank mərkəzlərinin fəaliyyətinin nizamlanması o məqsədlə yaxşılaşdırılmalıdır ki, onların nəzarəti ilə vəsaitlərin beynəlxalq normalara uyğun idarə olunmasına və qanunsuz əldə edilmiş vəsaitlərin izlənilmə, dondurulma və qaytarılma bilməsinə zəmanət verilsin. Burada nəzərə alınmalıdır ki, bu standartları yerinə yetirə bilməyən offşor bank mərkəzləri beynəlxalq pul-kredit sistemindən xaric edilməlidir. Bank sirri cinayətkarların müdafiəsini təmin etməməli və korrupsiyanın ifşasını çətinləşdirməməlidir.

14. Hələ də bir çox ölkələrdə təcili olaraq gömrük sistemində şəffaflığa və paklığa yönəlmiş islahat və yeniləşmə lazımdır. Donor birliyi tərəfindən və xüsusən Dünya Gömrük Təşkilatı vasitəsilə yardımlar artırılmalıdır. Dünya Gömrük Təşkilatının üzvləri 1993-cü il Aruşa Bəyannaməsini və 1994-cü il Kolumbiya Bəyannaməsini

bütünlüklə həyata keçirməli və bütün beynəlxalq ticarət sazişlərində şəffaflıq və paklıq prinsiplərinə zəmanət vermək üçün əməkdaşlıq etməlidirlər.

15. Beynəlxalq Ticarət Palatası şirkətlər tərəfindən Davranış Kodeksinin, daxildə və xaricdə rüsvətxorluqla və pul qopardılması ilə mübarizəyə dair uzlaşdırılmış Proqramların geniş şəkildə qəbul edilməsinə imkan yaratmalıdır. Biz Davranış Kodekslərini və uyğunlaşdırılmış effektiv Proqramların qəbul edilməsini ona görə tələsdiririk ki, çünki bu aparıcı layihələrdə iştirak etmək üçün tələb olunur.

16. Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyası və Beynəlxalq Hüquqşünaslar Assosiasiyası bizim hər birimizin müxtəlif hüquqi sistemlərimizdəki korrupsiya hallarının məhkəmə təqibinin daha asan və daha tez olmasına, eyni zamanda insan hüquqlarının beynəlxalq normaları ilə uzlaşmasına imkan yaradan nümunəvi qanunları inkişaf etdirməlidirlər.

17. Səhmdarlar bütün dünyada israr etməlidirlər ki, onların kapital qoyduğu şirkətlər birgə idarəçilik hərəkətinin məqsədlərini müdafiə etsin.

18. Müxtəlif Beynəlxalq mühasiblər və auditorlar assosiasiyaları və Beynəlxalq təhlükəsizlik xidmətlərin assosiasiyaları beynəlxalq aləmdə qəbul edilən mühasibat uçotunun aydın və universal standartlarını inkişaf etdirməlidirlər. Bu, korrupsiyaya qarşı mübarizədə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və ona zəmanət verir ki, bütün maliyyə sazişləri qeydiyyatla alınacaq və heç bir "gizli kitablar" və ya gizli hesablar olmayacaq.

19. Beynəlxalq professional assosiasiyalar öz milli filiallarına daha çox diqqət yetirməlidir və onların nüfuzunu milli peşəkar standartların müdafiəsi, möhkəmlənməsi və yüksəlməsinin təminatı üçün istifadə etməlidir.

20. Beynəlxalq maliyyə və donor qurumları bürokratiya və korrupsiyanın törətdiyi anomaliyaları aşkara çıxarmaq üçün məhsulların və xidmətlərin qiymətlərinə aid olan beynəlxalq indekslərin inkişafında vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlıq etməlidirlər.

21. Regional və Beynəlxalq qurumlar bütün bacarıqlarını etməlidirlər ki, bizim Bəyannaməni irəli aparsınlar və son nəticədə bu yönümdə öz proqramlarını inkişaf etdirdirsinlər.

Milli və yerli səviyyədə fəaliyyət

22. Bütün hökumətlər bütün səviyyələrdə şəffaflıq və məsuliyyətlik tərzində işləməlidirlər ki, ictimaiyyət maksimal dərəcədə informasiya əldə edə bilsin. Onlar

zəmanət verməlidirlər ki, dövlət hesabları ictimai təhqiqat üçün açıqdır. Vətəndaş cəmiyyətinin rolu daha çox milli və yerli səviyyədə əhəmiyyətlidir, burada onun iştirakı qərarları qəbul edən şəxslərlə açıq görüşlərin mümkünlüyü ilə və vacib məsələlər üzrə ictimai dinləmələrin keçirilməsi ilə təmin olmalıdır.

23. Hökumətdən gözlədikləri şəffaflıq və məsuliyyətlik standartlarına, həmçinin özlərinin də riayət etdiklərinə zəmanət vermək üçün vətəndaş cəmiyyətinin orqanları kimi vətəndaş cəmiyyətini təşkil edən qeyri-hökumət təşkilatları islah etməni özlərindən başlamalıdır. Vətəndaş cəmiyyəti həm də korrupsiyanın əleyhinə çıxanların və buna görə təqiblərə məruz qalanların müdafiəsində sayıqlıq göstərməlidir.

24. Bütün hökumətlər korrupsiyaya qarşı mübarizədə göstərilən səylərin səmərəsini müəyyən edən qanun aliliyinin təməl daşını – məhkəmə sisteminin müstəqil, ədalətli və siyasətdən kənar olmasına zəmanət verməlidirlər.

25. Hökumət və insanlar arasında körpü olan Ombudsmen qurumu bürokratik sədlərin və korrupsiyanın aradan qaldırılmasında böyük iş görə bilər və ona görə də, bu müstəqil qurumun mövcud olmadığı ölkələr onun yaradılmasına və parlament tərəfindən onun təsdiq edilməsinə nail olmalıdırlar.

26. Hökumətlər Vətəndaş cəmiyyəti və xüsusi sektorla birlikdə vaxtaşırı dövlətin müvafiq orqanlarının və vəzifələri Konstitusiya ilə müəyyənləşdirilən məmurların məsuliyyətlərinin xüsusiyyətlərinə yenidən baxmalı və yerli səviyyədə korrupsiyadan effektiv müdafiənin formalaşmasına zəmanət verməlidirlər. Maraqların konflikti qaydalarına xüsusi diqqət yetirmək lazımdır. Bu mənada əhəmiyyətli olan Müfəttiş (Baş Auditor) Qurumu və onun müstəqilliyi mühüm rol oynamalıdır.

27. Hələ bunu etməyən hökumətlər rüşvətxorluq və korrupsiya üçün olan iqtisadi imkanları, məsələn, inhisarçılığı, idarə olunan qiymətləri, hədsiz dərəcədə yüksək vergiləri, eləcə də işgüzar fəaliyyətə mane olan təlimatları və lisenziyaları minimuma endirməlidirlər.

28. Dövlət xidmətinin islahatı korrupsiyaya qarşı mübarizə mühitinin yaradılması üçün zəruridir. Prosesin bütün iştirakçıları ödəniləcək layiqli məvacibin verilməsi imkanının təminatına xüsusi diqqət yetirməlidir.

29. Xüsusi diqqəti maliyyə idarəçilik sisteminin möhkəmlənməsinə və büdcə proseslərinin şəffaflığının təminatına və onların vətəndaş cəmiyyətindəki rollarına uyğun olmalarına yetirmək lazımdır.

30. Ölkələr korrupsiyaya aid olan qanunların, imkan daxilində onları maksimal dərəcədə öz konstitusiyalarına və insan hüquqlarının beynəlxalq normalarına uyğunlaşdıraraq, effektivliyini artırmalıdırlar, o cümlədən:

- Vəzifəli şəxs tərəfindən qəbul edilən qanunsuz hədiyyənin faktik olaraq onun işinin əvəzində alınan təşəkkür olduğunu sübuta yetirilməsi haqqında tələbin ləğvi;
- Dövlət vəzifəli şəxslərin və seçilmiş nümayəndələrin (onların ailəsinin) maliyyə vəsaitlərinin bəyannaməsi üçün sistemin təminatı və onlara qarşı qanuni mənbələrin həcmi ilə gəlir səviyyəsinin uyğunluğu öhdəliklərini tətbiq etmə;
- Müstəqil agentliklər tərəfindən dövlət sektorundan qərarlar qəbul edən məsul şəxslərin (onların ailələrinin və tərəfdaşlarının) maliyyə vəsaitlərinə və həyat tərzinə vaxtaşırı və ya təsadüfi seçim yolu ilə nəzarətin həyata keçirilməsi;
- Kimliyindən və harada baş verməsindən asılı olmayaraq korrupsiyada günahlandırılmış vəzifəli şəxslərin qeyri-qanuni yolla mənimsədikləri vəsaitlərin dondurulmasına, götürülməsinə və müsadirə edilməsinə effektiv səlahiyyətlər verən qanunların yaradılması;
- Şahidlərin (onların ailəsinin) və məlumat verənlərin müvafiq müdafiəsinin təminatı;
- Vəzifəli şəxslər tərəfindən qəbul edilmiş hədiyyələrin qeydiyyatı sisteminin təminatı;
- Vəzifəli şəxslərin bütün səviyyələrdə toxunulmazlıq immunitetindən istifadə edə bilməmələrinin və korrupsiya haqqında qanuna bütünlüklə tabe olmalarının təminatı;
- Məhkum olunan cinayətkarları siyasi fəaliyyətlə məşğul olmaq və dövlət səviyyəli vəzifələrə təyin olunma imkanından məhrum etmə.

Bu addımlar korrupsiyanın qarşısının alınmasını və məhkəmə təqibini daha da effektiv edə bilər.

31. Hökumətlər onların milli və yerli idarəetmə sistemlərinin təşkil etmə prosesini, onların ədalətli, açıq və alternativ olması, cəmiyyətin rifahı və xüsusi sektor üçün faydalı şəraitin yaradılması məsələsi onlar üçün əsas dəyər kimi qəbul edilməsi

məqsədilə, xüsusi sektor və vətəndaş cəmiyyətinin əməkdaşlığı ilə birgə təhlil etməlidir.

32. Tenderlərdə qalib gəlmək üçün vəzifəli şəxsləri satın alan namizədlər ədalətli təhqiqatdan sonra qara siyahıya salınmalı və müəyyən müddətə rəsmi biznesdə rəqabətdən uzaqlaşdırılmalıdır.

33. Korrupsiya seçki və siyasi proseslərdə əsas maneə olduğu üçün siyasi proseslərdə siyasi xadimlərə və siyasi partiyalara edilən ianələrin qısa müddətdə ictimai qeydiyyatı və nizamlanması üzrə effektiv tədbirlərin həyata keçirilməsinə və onların yığılması kampaniyalarının ciddi təftişinə dair təxirəsalınmaz işlər görülməlidir. Vətəndaş təlimi proqramlarının davamı vacibdir.

34. Milli peşəkar assosiasiyalar, xüsusən vəkillər, mühasiblər, həkimlər və mühəndislər, onların peşəkar davranış kodekslərinin və korrupsiyaya yol verən üzvlərinin inzibati cəzalandırma vasitələrinin adekvatlığını və effektivini təhqiq etməlidirlər.

35. Müstəqil informasiya vasitələrinin rolu əhəmiyyətlidir, lakin onların effektiv işləməsi üçün təqiblərdən azadlığı, informasiya azadlığını (həm vətəndaş, həm də jurnalist üçün) və qanuni ifadə edilən narahatlığı qeyri-qanuni şəkildə boğa bilməyən hüquqi sistemdən azadlığı təmin edən qanunlar olmalıdır. Biz bilavasitə hökumətləri, informasiya vasitələrini və vətəndaş cəmiyyətini tələsdiririk ki, onlar informasiya vasitələrinin öz rollarının həyata keçməsi üçün müvafiq şəraitin olmasına zəmanət versinlər.

36. Qəzet redaktorları hər zaman fikirləşməlidirlər ki, onların nəşrləri ictimaiyyət üçün korrupsiya əleyhinə "çağırış" rolunu oynaya bilər, şikayət mexanizmlərinin dərk olunmasını artırabilir və ictimaiyyət bunlardan necə effektiv istifadə edə bilər. Onlar həmçinin də baxmalıdırlar ki, korrupsiya probleminə dair ictimai fikir iqliminin sağlamlaşmasına necə kömək edə bilərlər, çünki ona qarşı layiq olduğu yalnız nifrətli münasibətlə insanlar varlı və güclü ola bilərlər. İnformasiya vasitələri özləri rüşvətin qəbuluna və yersiz qonaqpərvərliyə qarşı tədbirlər görməlidirlər.

37. Korrupsiyanı tam aradan qaldırmayana qədər hər hansı islahat cəhdləri əbəs olacaq; hökumətlər, məktəblər və dini qurumlar gənc nəsillərə korrupsiyanın törətdiyi ziyanı və buna aludə olduqda özlərini fərdi risklərə məruz qoymalarını dərk etdirməyə yönələn təhsilə başlamalı, təşəbbüslər etməlidirlər.

38. Davranış kodeksləri həyatın əksər sahələrində tətbiq edilməlidir (o cümlədən, nazirlər kabineti, parlament, məhkəmə hakimiyyəti və hökumət nazirliklərinin hər bir nöqtəsində) və hökumətlər onların administrasiyalarının əxlaqını və paklığını təmin edən tədbirləri tədqiq etməlidir.

39. Xüsusi zəif cəhətlərin aşkarlanması üçün, eləcə də korrupsiyaya marağı azaltmaq məqsədilə xidmətin keyfiyyətinin inkişafına nəzarət üçün qiymətli vasitə kimi dövlət xidmətinin və qurumların keyfiyyəti haqqında müstəqil icmaların istifadəsini hökumətlər dəstəkləməlidir.

40. Nəhayət, hökumətlər, vətəndaş cəmiyyəti və xüsusi sektor bir neçə ölkədə olduğu kimi dərk etmənin yüksəltməsi üçün əsas olan hər il keçiriləcək "anti-korrupsiya günlərinin" və ya "məsuliyyət günlərinin" təsdiqini müzakirə etməlidirlər. Bu fikir gələcəkdə BMT-yə hər il beynəlxalq fəaliyyət gününün təsdiq edilməsi üçün təqdim edilə bilər.

Biz Konfransın Rəyasət Heyətindən, eləcə də Beynəlxalq Anti-Korrupsiya Konfransının Şurasının Katibliyindən, Beynəlxalq Şəffaflıqdan bu tövsiyələri hökumətlərin və müvafiq qurumların nəzərinə çatdırmaq üçün lazımı tədbirlərin görməsini tələb edirik. Biz inanırıq ki, bilavasitə öz fəaliyyətimizlə bu işə zənginlik gətirəcəyik.

Biz 1999-cu ildə Cənubi Afrikada yeni görüşümüzü gözləyirik. Biz vaxtaşırı keçirilən təcrübə mübadilələrinin və keçən həftə Limada olduğu kimi, uğurlu tədbirlərinin praktik faydasını və təsirini təsdiq edirik və hesab edirik ki, korrupsiyaya qarşı atılan praktik addımlara dair beynəlxalq müzakirələrin irəliləməsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etmişik. İki ildən sonra Cənubi Afrikada bizim bilavasitə korrupsiyaya qarşı mübarizədə və burada təklif olunan hərəkətlərin həyata keçirilməsində əldə edilən irəliləmələri qiymətləndirməyə imkanımız olacaq.

Nəhayət, biz Təşkilat Komitəsinə, Perunun nümayəndələrinə, hökumətinə, onların xüsusi sektoru və vətəndaş cəmiyyətinə mehriban qəbulu, açıqürəkli qonaqpərvərliyi, zəngin və münasib gündəliyin inkişafı, korrupsiyaya qarşı mübarizədə cəmiyyətin dəstəkləyici və vətəndaş kimi iştirakı və yeni yüzilliyi etika və paklıq yüzilliyi kimi qəbul etdiyinə görə səmimi qəlbən minnətdarlığımızı bildiririk.